

יום כיפורים-שחרור העבדים

1. משנה מסכת תענית פרק ד

(ח) אמר רבן שמעון בן גמליאל, לא היו ימים טובים לְיִשְׂרָאֵל פְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר בְּאָב וְכִיּוֹם הַכְּפוּרִים, שֶׁבָּהֶן בָּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם יוֹצְאוֹת בְּכָלֵי לַבָּן ... וּבָנוֹת יְרוּשָׁלַיִם יוֹצְאוֹת וְחֹלוֹת בְּכַרְמִים. וּמָה הָיוּ אוֹמְרוֹת, בְּחוּר, שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה, מָה אֵתָּה בּוֹרֵר לָךְ...

1א. תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף ח/ב

אמר רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא מראש השנה עד יום הכפורים לא היו עבדים נפטרים לבתיהן ולא משתעבדין לאדוניהם אלא אוכלין ושותין ושמחין ועטרותיהן בראשיהן כיון שהגיע יום הכפורים תקעו בית דין בשופר נפטרו עבדים לבתיהן ושדות חוזרות לבעליהן.

2. תלמוד בבלי מסכת יומא דף פו/ב

אמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כשגגות שנאמר שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעונך הא עון מזיד הוא וקא קרי ליה מכשול. איני והאמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכיות שנאמר ובשוב רשע מרשעתו ועשה משפט וצדקה עליהם (חיה) [הוא] יחיה. לא קשיא כאן מאהבה כאן מיראה.

3. רמב"ם יד החזקה - הלכות תשובה פרק ד

(א) ארבעה ועשרים דברים מעכבין את התשובה ארבעה מהן עון גדול והעושה אחד מהן אין הקב"ה מספיק בידו לעשות תשובה לפי גודל חטאו ואלו הן (א) המחטיא את הרבים ובכלל עון זה המעכב את הרבים מלעשות מצוה (ב) והמטה את חברו מדרך טובה לרעה כגון מסית ומדיח (ג) הרואה בנו יוצא לתרבות רעה ואינו ממחה ... (ד) והאומר אחטא ואשוב ובכלל זה האומר אחטא ויום הכפורים מכפר:

(ב) ומהן חמשה דברים הנועלים דרכי התשובה בפני עושיהן ואלו הן (א) הפורש מן הצבור ... והחולק על דברי חכמים...

4. אורות התשובה טו, ח

... וכשם שבמקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד, כן במקום שבעלי תשובה ששבו-אע"פ שבידם הדברים המעכבים את התשובה עומדים אין בעלי תשובה פשוטים יכולים לעמד שם, שהם נחשבים לגבי אותם בעלי התשובה, שבאו לשוב ובידם הדברים המעכבים את התשובה, כמו צדיקים גמורים לגבי בעלי תשובה.

5. ספר קול מבשר ח"ב - חגיגה

וכמו שאומרים בשם רבינו הרבי ר' בונם הפרשיסחא ז"ל שאמר, אשר הבעש"ט הקדוש ז"ל, היה חכם יותר גדול מאלישע- 'אחר'. כי 'אחר' שמע בת קול, שובו בנים שובבים חוץ מאחר (חגיגה ט"ו ע"א) - הניח הכל ויצא. אבל הבעש"ט ז"ל, לאחר שהודיעו לו מן השמים שאין לו חלק לעוה"ב, אמר, שמעתה יכול אני לעבוד את השי"ת. "איך בין אנאר, איך גלויב". וזה כוונת הזוה"ק דאמר, בר בתשובה סגי. והבן. [חדות שמחה נח אות ט'. וע"ע עשר נפלאות אות נ"א]:

6. רמב"ם יד החזקה - הלכות תשובה פרק א

שעיר המשתלח מכפר על כל עבירות שבתורה הקלות והחמורות בין שעבר בזדון בין שעבר בשגגה בין שהודע לו בין שלא הודע לו הכל מתכפר בשעיר המשתלח והוא שעשה תשובה אבל אם לא עשה תשובה אין השעיר מכפר לו אלא על הקלות ומה הן הקלות ומה הן החמורות החמורות הן שחייבין עליהם מיתת בית דין או כרת. ושבועת שוא ושקר אע"פ שאין בהן כרת הרי הן מן החמורות ושאר מצות לא תעשה ומצות עשה שאין בהן כרת הם הקלות:

7. תלמוד בבלי מסכת שבועות דף יג/א

דתניא רבי אומר על כל עבירות שבתורה בין עשה תשובה בין לא עשה תשובה יום הכפורים מכפר חוץ מפורק עול ומגלה פנים בתורה ומפר ברית בבשר שאם עשה תשובה יום הכפורים מכפר ואם לאו אין יום הכפורים מכפר.

ספר ר"י מיגאש על שבועות דף יב/ב

והמפר ברית בבשר, פירוש, מילה שהיא בבשר.

7א. תלמוד בבלי מסכת שבועות דף יג/א

דתניא יכול לא יהא יום הכפורים מכפר אלא אם כן התענה בו וקראו מקרא קדש ולא עשה בו מלאכה לא התענה בו ולא קראו מקרא קדש ועשה בו מלאכה מנין ת"ל יום כפורים הוא מ"מ.

8. ילקוט שמעוני קהלת - פרק ו - רמז התקעד

, א"ל חזור (עליך) [לאחוריך] מאיר עד כאן תחום שבת, אמר ליה מנין אתה יודע אמר ליה מטלפי סוסי שערתי, אמר ליה וכל הדא חכמתא אית בך ולית את חוזר בך, אמר ליה לית אנא יכול, אמר ליה למה, אמר ליה פעם אחת הייתי רוכב על הסוס סמוך לכותל מערבי של בית המקדש, ושמעתי בת קול יוצאה מבית קדש הקדשים מפוצצת ואומרת שובו בנים שובבים חוץ מאחר שהיה יודע כחי ומרד בי.